

Thesis Title	Developing a Critical Thinking Process-Based Learning Model in Nursing Education		
Author	Miss Mukda Seetalanuchit		
Ph.D.	Nursing		
Examining Committee:	Asst. Prof. Dr. Prakin Suchaxaya	Chairman	
	Asst. Prof. Dr. Sujitra Tiansawad	Member	
	Assoc. Prof. Dr. Kittiporn Punyapinyophol	Member	
	Assoc. Prof. Dr. Wichit Srisuphan	Member	
	Dr. Pimon Ruetrakul	Member	

Abstract

The foundations of Thai education in the past stressed memorization. This resulted in some students receiving education which lacked a critical thinking process. Therefore, the nursing institutes have a requirement to have learning reform about the critical thinking process of nursing students to catch up with the complexity of health problems and societal change.

The purposes of this research were to develop a Critical Thinking Process-Based Learning Model (CTP-BL MODEL) in nursing education and to study nursing students' learning. The methodology in this research was action research undertaken by technical-collaborative type and mutual-collaborative type of research. The participants were 42 fourth year nursing students and 2 research assistants from a nursing college in northern Thailand. The researcher created a pre-model focusing on critical reflection learning as being conceptualized based on three relational statements that led the students to use critical thinking skills and habits of mind of critical thinking. The pre-model was tested and further developed through three

groups of nursing students' learning with 14 students in each group. Six weeks were allocated per group for participating in learning through the reflective mapping and concept mapping before action and self-regulation process design (RCMAS Process Design) and was followed up with an interview immediately after they completed their practice in the Intensive Care Unit and again four weeks later. Data collection was from observation, self-reflection and interviews. There was a development of authentic assessment tools by catalytic validity. The total time for data collection was five months. Data were analyzed for the percentage of nursing students in each learning level and content analysis from the data was done with data based on interviews of the nursing students' learning.

The results of the study were as follows:

The CTP-BL MODEL is an instructional model for teaching or facilitating critical thinking process-based learning in nursing education. The conceptual framework within the CTP-BL MODEL is based on three relational statements. First, the core of learning level at critical reflection is from the interaction among the RCMAS Process Design, teachers, and learners, that leads the students to use critical thinking skills and habits of mind of critical thinking. Second, the interaction of these components assists the continuation of learning by facilitating the learners in learning critical thinking skills and habits of mind of critical thinking through the RCMAS Process Design in the teaching and learning process cycle. Third, the critical reflection learning with critical thinking skills and habits of mind of critical thinking would continue in learners, if the learners have the experiences of critical reflection learning through brain-based learning from reflective mapping before and after concept mapping.

The CTP-BL MODEL development and the nursing students' learning during and after learning through the CTP-BL MODEL were congruent with the three relational statements within the CTP-BL MODEL and the consensus statement on critical thinking by nursing experts and other experts. Each of the three groups of nursing students had congruent learning in all stages, especially at the critical reflection learning level. In phase 1, the initial experiences, it was found that the nursing students had prior experiences in writing from texts and emulating others. In

phase 2, the learning process was divided into two sections; in the first section, it was found that reflecting on reflective mapping served as a guideline for concept mapping, and concept mapping served as a refinement both for and by reflective mapping. These were shown through the significance of creating reflective mapping in this study to be used both before and after concept mapping. In the second section, the nursing students had a core of learning with critical reflection by reflection process learning, inquiry-based learning, emphasis on the patients, and integrated thinking with knowledge and practice. Moreover, there was independent thinking, systematic thinking, depth of thinking, collaborative learning, autonomous thinking and meaningful learning. In phase 3, personal characteristic outcomes were reported, including self-confidence, autonomous thinking, critical reflection, development in analysis, quick thinking, open-mindedness, emotional control, utilization in daily living, concept and conceptualized thinking, rational thinking, and awareness in early use of the model in the first year.

These results, hence, indicate that the Critical Thinking Process-Based Learning Model can be used to develop teaching and the learning process to facilitate nursing students in critical thinking process-based learning, which is consistent with learning reform that was stated in the National Education Act (2542) 1999 and the Ninth National Educational Economic and Social Development Plan (2002-2006).

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณเป็นหลักในการศึกษาพยาบาล

ชื่อผู้เขียน

นางสาวมุกดา สัตตานุชิต

พยาบาลศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร. ประภิน สุจฉายา	ประธานกรรมการ
ผศ. ดร. สุจิตรา เทียนสวัสดิ์	กรรมการ
รศ. ดร. กิตติพร ปัญญาภิญโญผล	กรรมการ
รศ. ดร. วิจิตร ศรีสุพรรณ	กรรมการ
ดร. พิมล หรือตระกูล	กรรมการ

บทคัดย่อ

สภาพการศึกษาของไทยที่ผ่านมาเป็นการเน้นการท่องจำ ทำให้นักศึกษาบางส่วนขาดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาพยาบาลเพื่อให้สามารถเท่าทันกับปัญหาทางสุขภาพที่มีความซับซ้อนและการเปลี่ยนแปลงในสังคม

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหลักในการศึกษาพยาบาลและศึกษาการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้วิธีระดับเทคนิคและระดับความเข้าใจร่วมกัน ผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วยนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 จำนวน 42 คนและอาจารย์พยาบาลจำนวน 2 คน จากวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบนำร่องโดยมุ่งประเด็นการเรียนรู้การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณตามกรอบแนวคิดบนพื้นฐานความสัมพันธ์สามประการที่ทำให้ นักศึกษาใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและลักษณะนิสัยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รูปแบบนำ

ร่องได้ถูกทดสอบและพัฒนาผ่านการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล 3 กลุ่ม กลุ่มละ 14 คน แต่ละกลุ่มใช้เวลา 6 สัปดาห์ในการเรียนรู้ผ่านแบบแผนกระบวนการแผนผังการสะท้อนคิด แผนผังมโนทัศน์ การกระทำ และการควบคุมตนเอง (แบบแผนกระบวนการอาร์ชีเมอเอเอส) และได้รับการติดตามด้วยการสัมภาษณ์ทันทีที่นักศึกษาสิ้นสุดการฝึกในหอผู้ป่วยหนักและหลังจากนั้น 4 สัปดาห์ รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสะท้อนคิด และการสัมภาษณ์ เครื่องมือในการสะท้อนคิดมีการพัฒนาโดยการหาความเที่ยงแบบคาตาลิติก รวมระยะเวลาของการรวบรวมข้อมูล 5 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละระดับการเรียนรู้และวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหลัก (รูปแบบซีทีพี-บีแอล) คือรูปแบบการสอนสำหรับสอนหรือสนับสนุนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหลักในการศึกษาพยาบาล กรอบแนวคิดพื้นฐานในรูปแบบซีทีพี-บีแอลตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์สามประการ ประการแรก แกนการเรียนรู้ในระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนกระบวนการอาร์ชีเมอเอเอส ผู้สอน และผู้เรียนที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและลักษณะนิสัยของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประการที่สอง ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านี้ทำให้มีความต่อเนื่องของการเรียนรู้โดยการสนับสนุนผู้เรียนให้มีการเรียนรู้ในการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและลักษณะนิสัยของการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านแบบแผนกระบวนการอาร์ชีเมอเอเอสในวงจรกระบวนการเรียนการสอน ประการที่สาม การเรียนรู้การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและลักษณะนิสัยของการคิดอย่างมีวิจารณญาณจะมีความต่อเนื่องในตัวผู้เรียน ถ้าผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ผ่านการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นหลักจากการทำแผนผังการสะท้อนคิดและแผนผังมโนทัศน์

การพัฒนาในรูปแบบซีทีพี-บีแอลและการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในขณะที่และหลังการเรียนรู้ผ่านรูปแบบซีทีพี-บีแอลมีความสอดคล้องกับความสัมพันธ์สามประการในรูปแบบซีทีพี-บีแอลและการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามความเห็นร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาลและผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มมีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกันทุกระยะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในระยะที่ 1 พบว่าประสบการณ์แรกเริ่ม นักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้เดิมโดยการลอกจากตำราและจากผู้อื่น ระยะที่ 2 กระบวนการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก พบว่าการสะท้อนคิดในการทำแผนผังการสะท้อนคิดใช้เป็นแนวทาง

ในการทำแผนผังมโนทัศน์ และแผนผังมโนทัศน์ใช้ในการถ่วงและถ่วงถ่วงโดยแผนผัง การสะท้อนคิด สิ่งนี้แสดงถึงความสำคัญของการสร้างแผนผังการสะท้อนคิดในการศึกษาครั้งนี้ที่ ใช้เป็นประโยชน์ทั้งก่อนและหลังการทำแผนผังมโนทัศน์ ส่วนที่ 2 พบว่านักศึกษาพยาบาลมีแกน ของการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเรียนรู้กระบวนการสะท้อนคิด เรียนรู้โดย การสืบค้นเป็นหลัก การเน้นผู้ปวย และการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมี การคิด อย่างเป็นอิสระ การคิดเป็นระบบ การคิดแบบลึก การเรียนรู้ร่วมกัน การคิดด้วยตนเอง และการเรียน รู้อย่างมีความหมาย ในระยะที่ 3 ภายหลังจากฝึกพบว่าผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง คิดด้วยตนเอง สะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาการคิดแบบวิเคราะห์ คิดได้เร็ว เปิดใจ ควบคุมอารมณ์ นำไป ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดโดยสร้างมโนทัศน์และความสัมพันธ์เชื่อมโยง คิดอย่างมีเหตุผล และ ตระหนักในการใช้รูปแบบการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1

ผลการศึกษานี้ชี้ว่ารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหลัก สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนและการสอนในการสนับสนุนนักศึกษาพยาบาลให้ เรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหลักซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549)